

Handläggare: Jonas Selander Lyckeberg
Tfn: 08-508 465 52

Renhållningsnämnden

Rapport om höstens tur med återvinningsbåten

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns och läggs till handlingarna.
2. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta planeringen för 2006 års turer i enlighet med redovisat förslag.

Marita Söderqvist
Stf Förvaltningschef

Lovisa Wassbäck
Avdelningschef

Sammanfattning

Återvinningsbåten har under året kört i två omgångar i Stockholms innerstad. Initiativet har varit mycket uppskattat både hos allmänhet och media. Sammanlagt har ca 100 ton avfall tagits emot på båten, varav över 28 ton är farligt avfall och elavfall. Sett till kostnaderna är dock denna insamlingsform betydligt dyrare än för de fasta återvinningscentralerna.

Utifrån de erfarenheter som erhållits under året planerar förvaltningen nu för en vår- och en hösttur under 2006, med stopp på fem platser vid varje tur.

Bakgrund

Återvinningsbåten provades i Stockholm första gången våren 2005. Det är en båt av typen vägverksfärja, som tar emot grovavfall, elavfall, farligt avfall och förpackningar från hushållen. En rapport om vårturen och bakgrunden till det försöket presenterades vid RHN 2005-05-23 (ärende nr 12)

Höstens platser

Under oktober månad besökte återvinningsbåten fyra kajer i Stockholms innerstad; Norr och Söder Mälarstrand, vilka även ingick i vårens försök, samt Skeppsbron och Strandvägen. Båten låg fyra dagar på varje plats, med öppettiderna torsdag och fredag 15:00 till 20:00 samt lördag och söndag 09:00 till 16:00.

De två nya stoppen fungerade bra. Dessa kajer, vilka ligger i saltsjön, ligger dock närmare toleransen i höjd och ett lågt vattenstånd kan skapa problem.

Informationsspridning

Information om höstens schema spreds genom helsidesannonser i innerstadspress och Metro, information på Renhållningsförvaltningens samt de flesta av de berörda stadsdelsförvaltningarnas hemsidor. Direktutskick gick ut till 10 300 hushåll kring Strandvägen. De direktutskick till hushåll kring Skeppsbron som hade bokats blev ej distribuerade i tid p.g.a. problem hos Posten. Flygblad med schemat har också funnits tillgängligt vid återvinningscentralerna och mobila miljöstationen.

Besökarantal och mottagna mängder

Uppslutningen var betydligt sämre än under vårens försök. Bidragande orsaker tros vara att turen var förlagd för sent på året (vilket berodde på att färjan inte var tillgänglig tidigare), samt att det inte informerades lika kraftigt som vid vårturen. Inför vårturen fick sammanlagt 34100 hushåll i området runt de två platserna information via direktutskick. Vid höstturen var avsikten att hushållen kring Skeppsbron och Strandvägen skulle få direktutskick, men tyvärr fungerade inte det som tänkt p.g.a. distributionsproblem hos Posten. Under våren fick båten även relativt stort utrymme i media, vilket troligen hjälpte upp siffrorna.

Antal besökare på respektive plats under höstturen:

Plats	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag	Totalt
Norr Mälärstrand	65	91	290	367	813
Söder Mälärstrand	52	48	120	157	377
Skeppsbron	56	38	120	89	303
Strandvägen	89	77	140	169	475
Totalsumma					1 968

Jämförelsevis besöktes båten under vårturen av ca 1420 avfallslämnare på Norr Mälärstrand och ca 950 på Söder Mälärstrand.

De mottagna mängderna under höstturen motsvarade ca 21 kg/person, att jämföra med vårturens ca 25 kg/person.

Insamlade mängder under vår- resp. höstturen totalt för alla platserna:

Fraktion	Vikt kg – Vår	Vikt kg – Höst
Trä	12250	8950
Metall	7500	5250
Grovavfall till sortering	18000	12525
Wellpapp	125	200
Tidningar	985	1125
Glas färgat	475	350
Glas ofärgat	210	225
Diverseelektronik	10200	6000
Vitvaror o kylmöbler	1750	1000
Kläder	2250	500
Farligt avfall	4680	4751
Total	58 425	40 876

Andelen elavfall och farligt avfall uppgår till ca 28 % av total mängden vid båda turerna, att jämföra med ca 10 % på de fasta återvinningscentralerna.

Ekonomi

Den absoluta merparten av kostnaderna utgörs av entreprenörsersättning för tillhandahållande av båt och personal. En förhållandevis liten del utgörs av behandlings- och transportkostnader. Jämfört med de fasta återvinningscentralerna är återvinningsbåten en betydligt dyrare insamlingsform, räknat på kostnad per mottaget ton. Kostnaden per mottaget ton för drift och transporter (exkl. behandling) låg på ca 6 200 kr/ton för vårturen och ca 12 800 kr/ton för höstturen. Motsvarande kostnad för de fasta återvinningscentralerna (ÅVC Vanadisberget

undantagen) ligger på knappt 400 kr/ton. Jämför man istället kostnaden per avfallslämnare blir skillnaden betydligt mindre, beroende på att varje avfallslämnare på de fasta återvinningscentralerna har 4 – 5 gånger mer avfall med sig än avfallslämnaren på båten. (Sannolikt beroende på att endast ca 40 % av båtens besökare är bilburna, jämfört med i det närmaste 100 % på de fasta återvinningscentralerna, ÅVC Vanadisberget undantagen.)

Möjligheterna att införskaffa en egen färja för ändamålet har undersökts, men kostnaderna för investeringar, försäkringar, underhåll, personal etc. skulle bli mångdubbelt högre än när entreprenör anlitas för uppdraget. Samma slutsats har Värmdö kommun kommit fram till, trots att de har motsvarande återvinningsbåt i kontinuerlig drift under hela sommarhalvåret samt till viss del under vinterhalvåret. Möjligheterna att i framtiden mellan kommunerna samordna upphandling av entreprenör kommer dock att undersökas.

Återvinningsbåten kräver också större och kostsammare informationsinsatser än de fasta återvinningscentralerna, men kostnaden för dessa bör på sikt kunna minska.

Kostnaderna bör ställas i relation till att många av de boende i innerstan annars har begränsade möjligheter att bli kvitt sitt grovavfall. Många hus saknar helt grovsoprum och många boende har inte tillgång till bil för att ta sig till de fasta återvinningscentralerna. Andelen elavfall och farligt avfall som tas emot på återvinningsbåten är högre än vid de fasta återvinningscentralerna – fraktioner som det är extra viktigt att skilja ut från hushållssoporna.

Ett värde finns också i att turerna med återvinningsbåten gett mycket publicitet, utslutande av positiv karaktär.

Övriga erfarenheter

Återvinningsbåten har utan undantag fått ett mycket positivt mottagande, och många av besökarna har uttryckt starka önskemål att verksamheten ska återkomma. Vid den USK-undersökning¹ som gjordes i samband med vårturen tyckte hela 98 % av besökarna tyckte att återvinningsbåten var en mycket bra idé. En fråga om vilken frekvens besökarna föredrog ställdes också, och varannan besökare tyckte att två gånger per år var lagom.

Farhågor har funnits att avfall ska hamna på kajen i samband med båtens besök. Rutiner har därför funnits för efterkontroll av kajen. Dessbättre har

¹ ”Vad tycker innerstadsborna om Återvinningsbåten? – Intervjuer med besökare på Återvinningsbåten och med mottagare av informationsfoldern på Kungsholmen, Gamla stan och Södermalm”, 2005-06-03, Hans-Åke Gustavsson, Utrednings- och statistikkontoret

nedskräpning som kan sättas i samband med båten endast förekommit i några enstaka fall.

Inspektionsbesök av miljöförvaltningen genomfördes. Inga allvarigare anmärkningar på driften framfördes.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att insamlingen med återvinningsbåten fortsätter under 2006 med en vårtur och en hösttur. Utifrån de erfarenheter som gjorts under årets turer kommer vissa förändringar att göras.

Genomgående dålig uppslutning på fredagar gör att vi i fortsättningen avser att förlägga mottagning på övriga dagar i veckan och använda fredagen till logistik.

Första timmen på helgen var dåligt besökt samt även de sista på vardagarna. Därför justeras öppettiderna inför 2006 enligt följande vardagar 12:00 - 18:00 och helger 10:00 – 16:00.

Förvaltningen avser att före årsskiftet fastställa schema för hela 2006. Turen utökas med en hållplats vid Hornstullsstrand och varje hållplats besöks 6 gånger per år med öppethållande totalt ca 60 dagar.

Vårturen förläggs till april – maj och höstturen till september.

Schema för hela året distribueras till innerstaden under början av 2006 gemensamt med schema för mobila miljöstationen. Detta kompletteras med annonsering i anslutning till insamlingsperioderna.

Budgeterad kostnad för driften av återvinningsbåten 2006 är ca 1,8 miljoner (inkl. drift, transporter, kemist, material, exkl. behandling och informationskostnader).